

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کارگاه آموزشی

بررسی شیوه ی صحیح نگارش اقدام پژوهی در قالب ارائه ی

یک نمونه ی عملی

(چگونه توانستم مشکل بدخطی دانش آموزم را بهبود ببخشم؟)

مدرس :

سیده سارا حسینی

منتخب بیست و هفتمین دوره ی معلم پژوهنده

آموزگار و مدرس

شهرستان دهلران

کارشناسی ارشد

مدیریت آموزشی

**بخش های یک اقدام پژوهی
استاندارد**

چکیده

مقدمه

بیان وضعیت موجود و بیان مسئله

شواهد و ملاک های موجود مسئله (شواهد ۱)

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها

ارائه ی راه حل ها (راه حل جدید)

اجرای اقدام بهینه

گرد آوری اطلاعات (شواهد ۲)

ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن

نتیجه گیری و ارائه ی پیشنهاد

منابع

مقدمه (چستی و چرایی)

در دنیای امروز، افراد به وسیله ی خط و نگارش باهم ارتباط برقرار میکنند و با نوشتن، خود را مطرح میسازند. بنابراین لازم است که همه ی افراد بشر با اصول صحیح نگارش آشنا شوند تا بتوانند مقاصد خود را با خطی خوش و خوانا و مطابق استانداردهای قابل قبول، بیان کنند. خط که اولین صحنه ی مواجهه ی کودک با دنیای یادگیری های نظام مند است، نقش بسیار مهمی در بازسازی ذائقه ی زیباشناختی دارد. درست نوشتن، زیبا نوشتن و خوانا نوشتن همه از اموری هستند که پایه و اساس آنها را باید در دوره ی دبستان گذاشت. نوشتن با چند مهارت بسیار مشخص از جمله: نگهداری موضوع در ذهن، تنظیم موضوع به صورت کلمه، ترسیم گرافیکی شکل هر حرف و کلمه، بکارگیری صحیح ابزار نوشتن و داشتن حافظه ی دیداری و شنیداری کافی، ارتباط دارد (والاس و مک لافین، ترجمه ی تقی منشی طوسی، ۱۳۷۰).

برای بد خطی دانش آموزان علت های گوناگونی بیان شده است از جمله: نقش معلم و خانواده، میزان تکلیف شب، تند نویسی، بی حوصلگی دانش آموز، شیوه ی اشتباه به دست گرفتن قلم و.....(نادری، ۱۳۶۹).

در تحقیقاتی که جانسون ومایکل باست انجام داده اند، از کاستی های نوشتن با دست با نام مشکلات مربوط به هماهنگی دیداری-حرکتی یاد شده است و جوردن انها را نارسانویسی نامیده است. جانسون و مایکل باست، نحوه ی قرار گرفتن کاغذ و طرز قرار گرفتن بدن را نیز از عواملی میدانند که در بدخط نویسی سهم دارند. در تحقیقی که لوئیس انجام داد پی برده است که در دست نوشته های گروهی از کودکان ابتدایی، متداول ترین خطا، بزرگتر یا کوچکتر از اندازه ی معمول نوشتن حروف است(مسیبی، ۱۳۸۱)

بیان مسئله :

در این قسمت باید چالش اصلی که پیش روی شما بوده است **در حد یک جمله** و **حتما به صورت خبری** ، بیان شود یعنی جمله ی سؤالی نباشد.

برای مثال :

بدخطی دانش آموز پایه ی ششم ابتدایی و ارائه ی راهکار برای آن

توصیف وضعیت موجود

- ❖ من سیده سارا حسینی، آموزگار پایه ی ششم دبستان حضرت رقیه (س) هستم که در این اقدام پژوهی قصد دارم از بین ۲۲ دانش آموزی که در کلاس مشغول به تحصیل هستند، یک دانش آموز را که در زمینه ی خاصی مشکل دارد، انتخاب کنم و برای حل مشکل او راهکارهایی ارائه بدهم. در طی چند جلسه که در کلاس حضور داشتم دست خط یکی از دانش آموزانم توجهم را جلب کرد و متوجه شدم خیلی بد می نویسد و اصلا در حد یک دانش آموز کلاس ششم نیست. این دانش آموز دست چپ بود و مداد را درست در دست نمیگرفت.
- ❖ وقتی متوجه بدخطی او شدم، از معلم های سالهای قبل او نیز سوال کردم و آنها هم گفتند که دستخط مبینا خیلی بد است و مثل کلاس اول و دومی ها مینویسد. بعد از مشاهدات خودم و صحبت های معلم های دیگر و دوستان مبینا، دفتر مشق و املاي مبینا را بررسی کردم همچنین مشاهده کردم که وقتی پای تخته میرود خیلی بدخط مینویسد. بنابراین تصمیم گرفتم که روی خط مبینا کار کنم تا با راهکارهایی که به او میدهم، خطش بهبود یابد.
- ❖ برای اینکه بتوانم در این اقدام پژوهی که انجام میدهم، بهتر عمل کنم به هنگام آغاز کارم، مادر این دانش آموز را در جریان کار قرار دادم و نظرش را پرسیدم و از او خواستم که با من همکاری کند و نحوه ی انجام تکالیفی را که به دانش آموز میدهم، در نبود من پیگیری کند. در آغاز کارم با مدیر مدرسه نیز صحبتی داشتم و او را در جریان کار قرار دادم و از او خواستم که پرونده ی سلامت و اطلاعات خانوادگی دانش آموز مورد نظرم را در اختیار من قرار بدهد.

شواهد و ملاکهای موجود مسئله
(شواهد ۱)

گفت و گو با مادر مبینا

بررسی پرونده ی سلامت
دانش آموز

شواهد 1

مشاهده ی دفتر مشق و
دفتر املا ی دانش آموز

گفت و گو با معلم های
سال های قبل مبینا

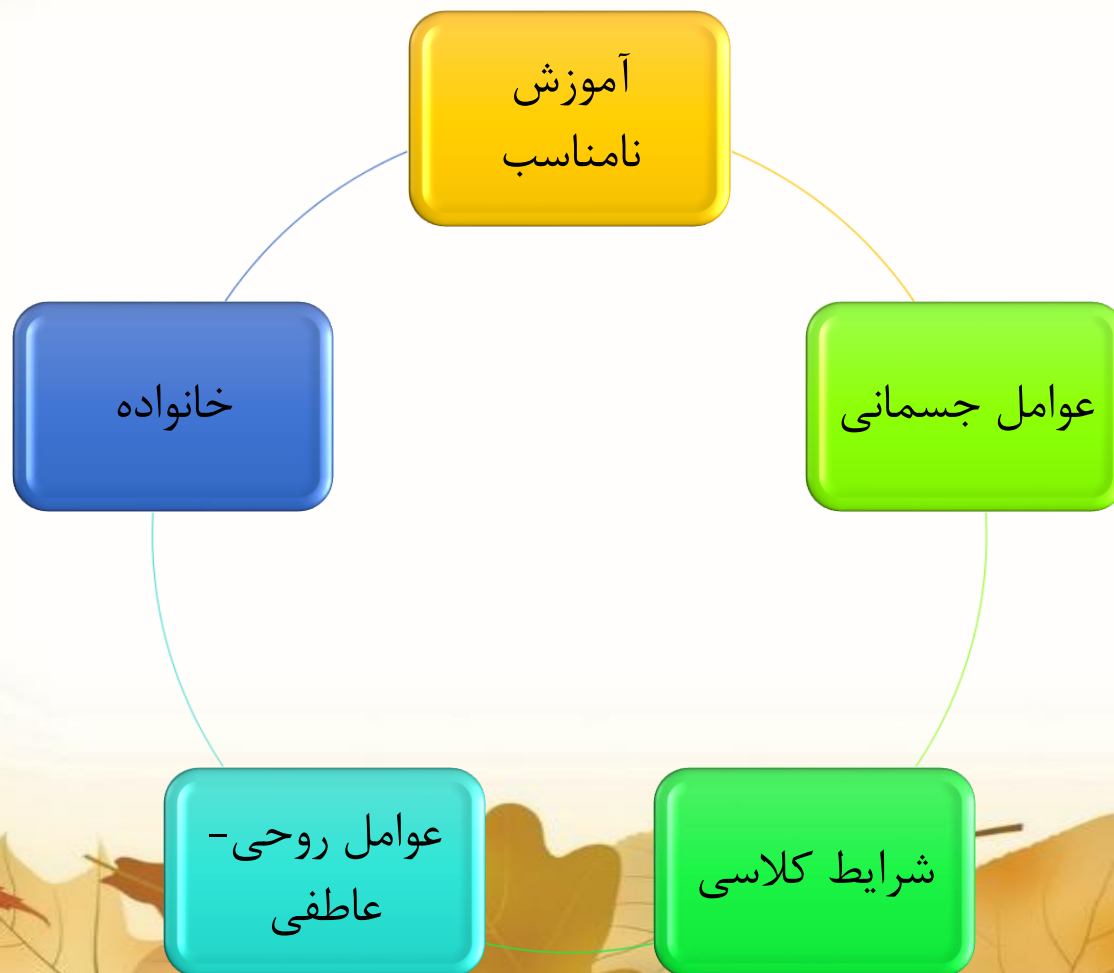
Day: ()
بیری در چندی نمان نهاد و بایر تاب کردن آن سز
ایران را از بیگانگان رهایی بخشید و جان خود را در این
راه فدا کرد. خاطره‌ی ایی جان فشانی در راه
پاسداری از میهن که هنوز در پیدهما زنده است. این سز
روزگاری پهلوانان و نام آوران ایی شها

روزگاری
عقلمند سرو
لن- در متن زیر غلام شکاری قرار دهید

در باقوی در آن شب پاییزی نیم آبان ماه اندک ماهی
توان و قدرت ر کاب بی زده کافکلی در گوشتی گفت: اااا
باقلی ابر کاب بزن.

اگر کلمه‌ها را بر دار بویک وارزه بسازد

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها

****باتوجه به مطالب بیان شده و با توجه به مشاهداتی که از دانش آموز**

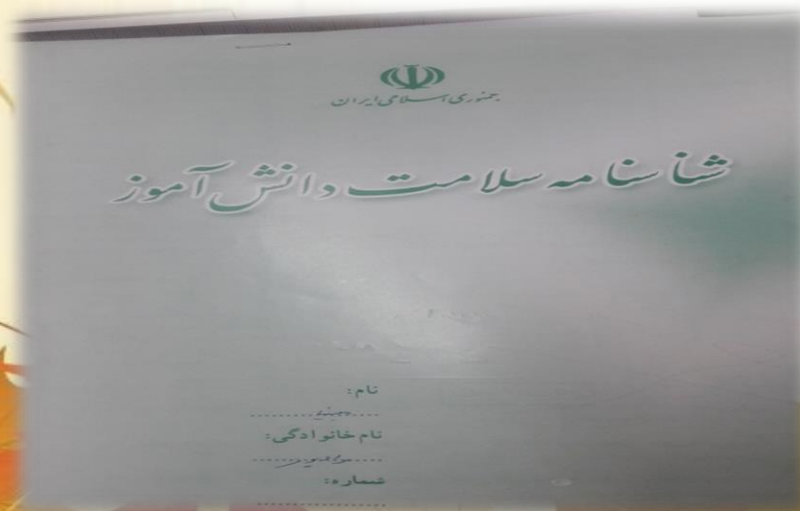
مورد نظرم داشتم علت بدخطی او، چپ دست بودن و ضعیف بودن عضلات

دستش بود.

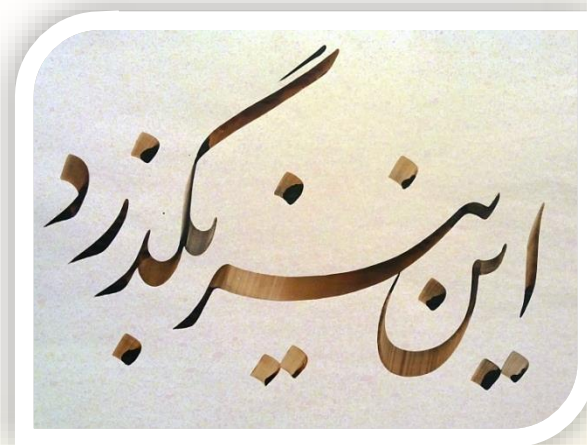
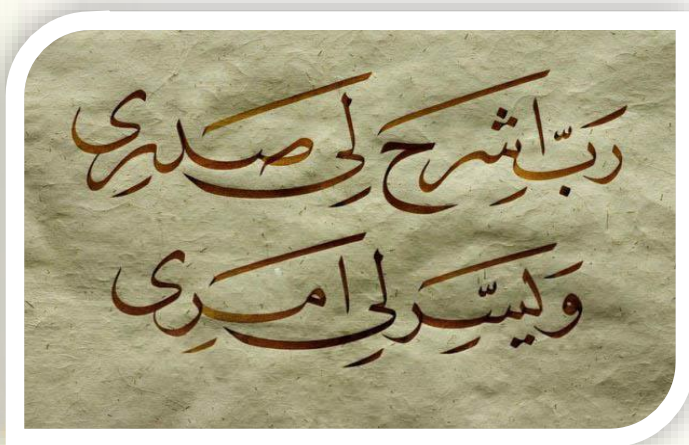
ارائه ی راه حل های موقت

**در این قسمت با استفاده از منابع معتبر و کتاب ها و مقاله های معتبر در زمینه ی اختلالات یادگیری ، راه حل های مختلف جهت بهبود شرایط دانش آموز را ارائه و اجرا شد. از جمله :

۱- بررسی وضعیت بینایی دانش آموز با مراجعه به پرونده ی سلامت دانش آموز موجود در مدرسه و ارجاع به پزشک بینایی سنجی و تایید سلامت بینایی

۲- ایجاد انگیزه ی زیبا نویسی در دانش آموز با نشان دادن چند نمونه خط زیبا در کارت پستال ها و کتاب های هنر: در این مرحله دانش آموز با دیدن این نمونه ها انگیزه ی بیشتری برای زیباتر نوشتن پیدا کرد.

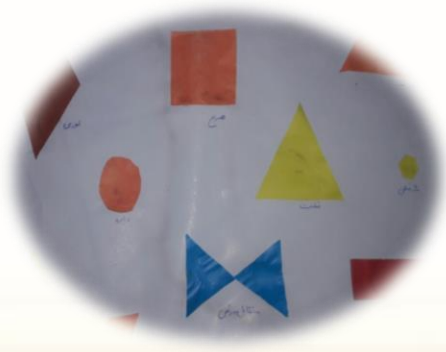
۳- آموزش نحوه ی صحیح قلم در دست گرفتن: در این قسمت به دانش آموز آموزش دادم که مداد را باید به گونه ای در دست بگیرد که سه انگشت آخری دست، به صورت تکیه گاه باشند و مداد را با انگشت شست و اشاره بگیرد.

۴- فعالیت هایی برای تقویت عضلات کوچک و بزرگ دست دانش آموز به شرح زیر انجام شد:
الف) بازی با خمیر بازی و درست کردن حروف با خمیر

ب) مچاله کردن روزنامه
ج) بریدن اشکال هندسی با استفاده از کاغذ رنگی و مقوا : بعد از انجام این فعالیت ها مشاهده شد که عضلات دست دانش آموز نسبت به قبل ورزیده تر و قوی تر شد.

۵- برای هماهنگ تر شدن چشم و دست دانش آموز و افزایش دقت او، فعالیت هایی به شرح زیر انجام شد:

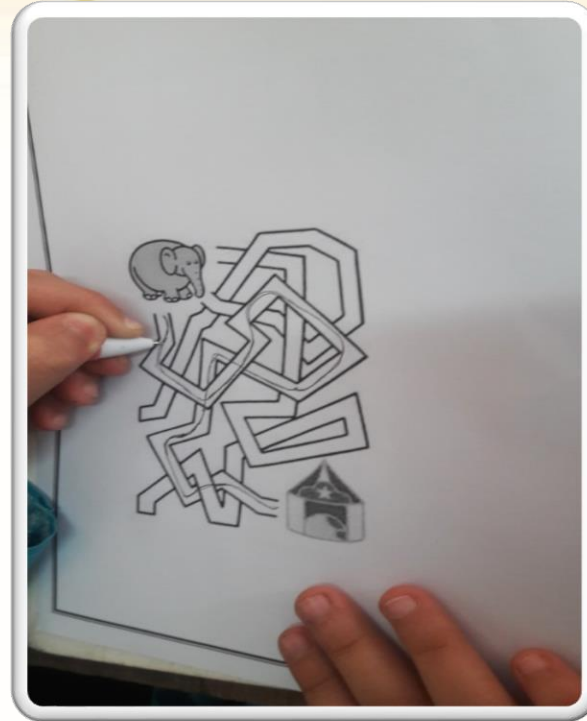
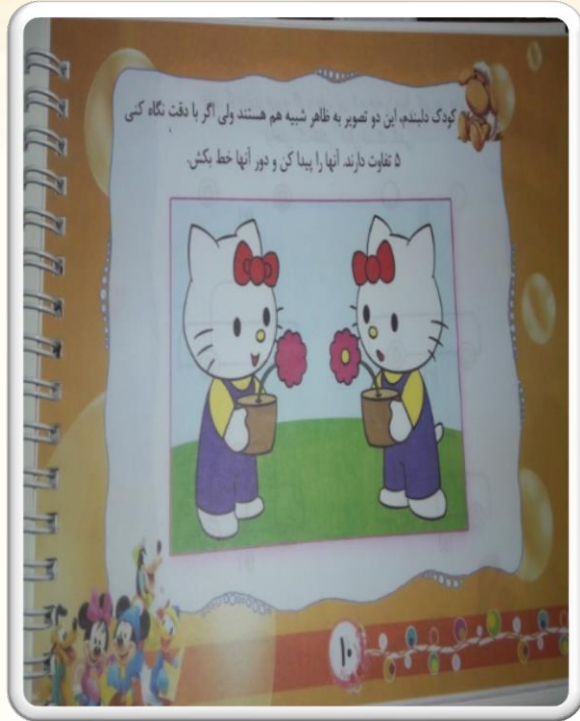
بازی انداختن توپ
در سطل

گرفتن و پرتاب
کردن توپ با بازی
هایی مثل والیبال

رنگ آمیزی نقاشی
از سطوح آسان تا
دشوار

حل کردن نمونه
هایی از جدول ماز

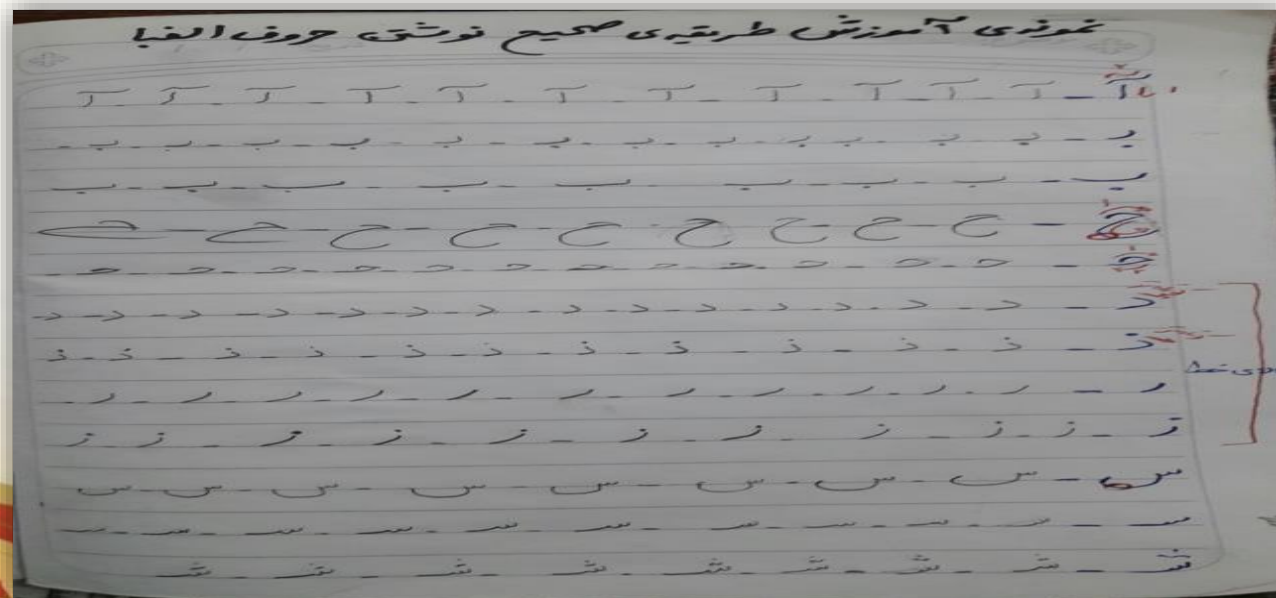
پیدا کردن تفاوت
موجود در دو
تصویر

اجرای اقدام بهینه

در این قسمت باید **راه حل های پیشرفته تر** ارائه بشود تا از مؤثر بودن اقدام های قبلی اطمینان حاصل بشود.

**ابتدا برای آشنایی بیشتر دانش آموز با روش و نحوه ی صحیح نوشتن، ابتدا چند تمرین از نوشتن از روی حروف الفبایی که به صورت نقطه چینی نوشته شده بودند به دانش آموز داده شد.

در مرحله ی بعد برای آموزش قواعد خوش خط نویسی از کتاب با نام "دبستانی خوش خط" که مخصوص دوره ی ابتدایی بوده و توسط موسسه ی هسته ی فناوری ایده پردازان فصل جهش تدوین شده، استفاده کردم. برای این کار، گام به گام و طبق مراحل موجود در این کتاب ها، صحیح نویسی حروف الفبا و سپس کلمات را به دانش آموز یاد دادم و با در نظر گرفتن توانایی دانش آموز، از او خواستم که تمرین های این کتاب ها را به صورت هفتگی انجام بدهد.

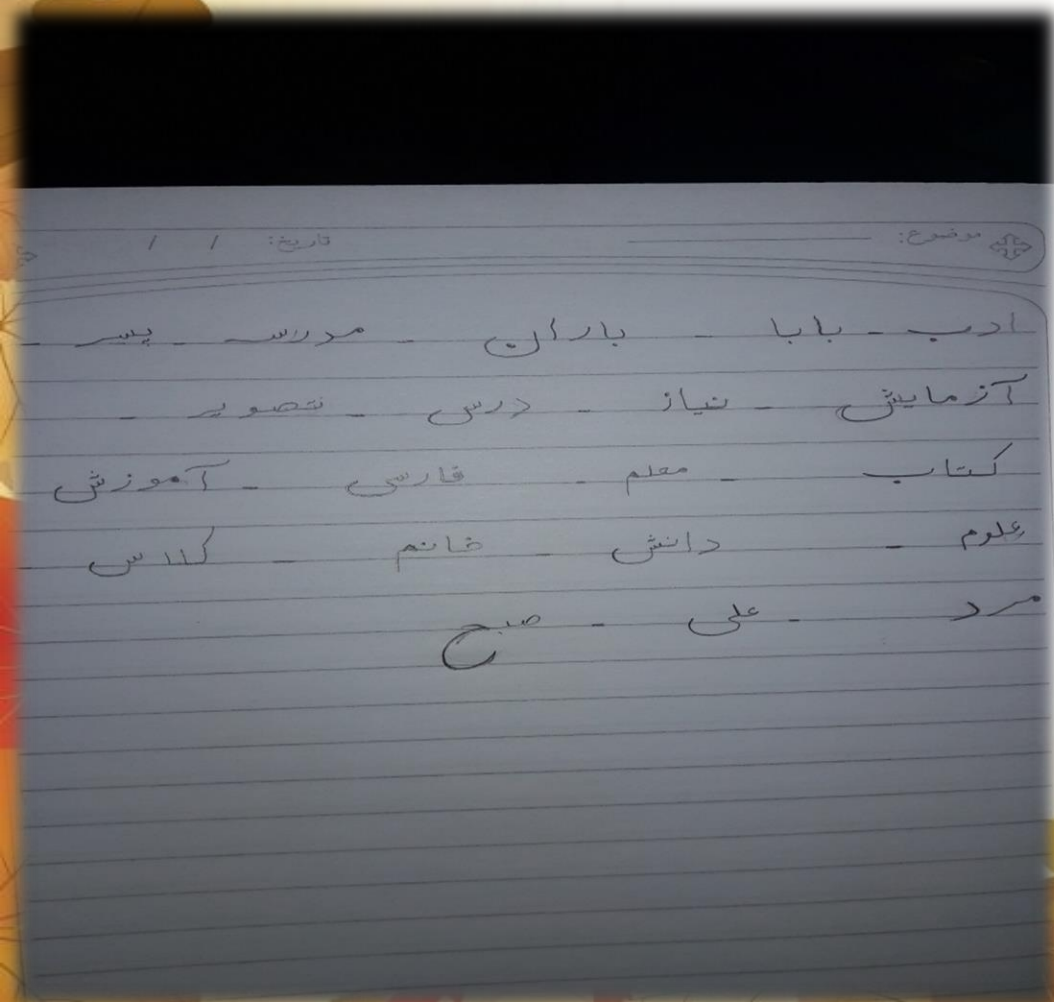

گرد آوری اطلاعات (شواهد 2)

پس از انجام راهکارهای بیان شده در بخش های قبل، مشاهده شد که مشکل بد خطی دانش آموز تا حدود زیادی رفع شده است. در زیر شواهدی که دال بر این تغییرات می باشد، آمده است.

۱- خود دانش آموز با دیدن نوشته های خوانا و مرتب خود، اظهار تمایل بیشتری به ادامه ی نوشتن نشان می داد و دیگر به هنگام انجام تکالیف نوشتاری، شکایت و اعتراض نمی کرد.

۲- با بررسی تکالیف نوشتاری دانش آموز در طی املائی که از او گرفتم، متوجه شدم که دست خط او نسبت به قبل تغییرات زیادی کرده است، کیفیت آن بهتر شده است.

۳- مادر دانش آموز نیز که قبلاً در جریان اقدام پژوهی من بودند و از آن استقبال کرده بودند

در جلسه ی دیدار با اولیا از پیشرفت قابل ملاحظه ی فرزند خود، احساس رضایت کردند.

۴- مدیر مدرسه نیز با مشاهده ی مستمر اقدامات انجام شده توسط اینجانب و مشاهده ی دست خط

دانش آموز ، پیشرفت او را تایید کرد.

ارزشیابی اقدام جدید و تعیین اعتبار آن

1

طی بازدیدهایی که مدیر مدرسه ، هر ماه از کلاس به عمل می آورد و با ارجاع گزارش خودم از نتیجه ی این اقدام پژوهی ، ایشان نیز اظهار داشتند که مشکل دانش آموز تا حد زیادی برطرف شده است.

2

معلمان سال های قبل هم که در این مدرسه همراه من بودند، با بررسی اسناد مدارک مربوط به شواهد دو (تصاویر و عکس ها ، نمونه های دستخط دانش آموز) اذعان داشتند که مشکل دانش آموز برطرف شده و احساس رضایت می کردند.

3

هم کلاسی های مبینا با دیدن دستخط او ، از پیشرفت و بهبود خط مبینا خیلی خوشحال شدند و او را تشویق کردند که بیشتر تمرین و تکرار کند.

نتیجه گیری و ارائه ی پیشنهاد

خوشبختانه انجام این اقدام پژوهی تاثیر مثبتی در بهبود دستخط دانش آموز ایفا نموده است و دانش آموز مورد نظر با اجرای راهکارهایی مانند ایجاد انگیزه ، دست ورزی ، الگو کشی و در زمینه ی خوشنویسی و دقت در نوشتن ، پیشرفت چشمگیری داشت. در پایان این اقدام پژوهی نتیجه می گیریم که اگر دانش آموزی با این مشکل مواجه بود ، می توانیم از راهکارهای بیان شده استفاده کنیم تا شرایط بهبود یابد . امیدوارم که شما خوانندگان با خوش بینی ، مفاهیم و شگردهای ارائه شده را بپذیرید.

در این راستا در جهت اینکه موارد بدخطی در کلاس ها و مدارس کمتر مشاهده بشود ، موارد زیر پیشنهاد می گردد :

- ۱- آموزش اصول زیبا نویسی به دانشجو معلم ها و همچنین معلمان در حال خدمت
- ۲- شناسایی دانش آموزان ضعیف از همان ابتدای سال
- ۳- فرم تکالیف مورد نظر به صورت چاپی در اختیار دانش آموز قرار بگیرد تا از نوشتن خسته نشود.
- ۴- برای بررسی راهکارها ، حتما وقت مناسب گذاشته شود و ارتباط معلم با والدین حفظ شود.

از توجه شما متکرم

